

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Tueddiadau Iechyd Rhywiol yng Nghymru:

**Heintiau a Drosoglwyddir yn Rhywiol, darpariaeth
Atal Cenhedlu Brys a Hirdymor Gwrthdroadwy**

Adroddiad Blynyddol 2025 v.2
(Data hyd at ddiwedd 2024)

Gwybodaeth am Iechyd Cyhoeddus Cymru

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn bodoli i ddiogelu a gwella iechyd a lles a lleihau anghydraddoldebau iechyd i bobl yng Nghymru. Rydym yn gweithio'n lleol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, gyda'n partneriaid a'n cymunedau.

Y Ganolfan Wyliadwriaeth ar gyfer Clefydau Trosglwyddadwy

Iechyd Cyhoeddus Cymru

Rhif 2 Capital Quarter

Stryd Tyndall

Caerdydd

CF10 4BZ

<https://icc.gig.cymru/>

Cydnabyddiaethau:

Hoffai Iechyd Cyhoeddus Cymru ddiolch i bawb a gyfrannodd at ddarparu gwasanaethau, data a systemau gwylidwriaeth ar gyfer iechyd rhywiol yng Nghymru.

Adroddiad wedi'i baratoi gan grŵp pwnc arbenigol BBV, STI, TB ac Anghydraddoldebau, Canolfan Arolygu Clefydau Trosglwyddadwy Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Awgrym ar gyfer Cyfeiriad: Is-adran Diogelu Iechyd, Iechyd Cyhoeddus Cymru (2025). Tueddiadau Iechyd Rhywiol yng Nghymru: Heintiau a Drosglwyddir yn Rhywiol, darpariaeth Atal Cenhedlu Brys a Hirdymor Gwrthdroadwy - Adroddiad blynyddol 2025 v.2. Caerdydd, Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Cynnwys

Crynodeb gweithredol	7
Diben	7
Canfyddiadau allweddol	7
Ffynonellau data (gweler atodiad I am fanylion ychwanegol a chyfyngiadau data)	9
Profion a diagnosisau STIs	10
Profi ar gyfer STIs	10
Diagnosisau STIs	15
Cyd-heintiau	22
Atal cenhedlu	23
Dull atal cenhedlu cyfnod hir gwrthdroadwy (LARC)	23
Atal cenhedlu brys	25
Atodiadau	27

Tablau

Tabl 1: Nifer y profion STIs, yn ôl haint, gwasanaeth profi a blwyddyn 2015-2024, Cymru	10
Tabl 2: Nifer yr unigolion a brofwyd, yn ôl haint, gwasanaeth profi a blwyddyn 2015-2024	10
Tabl 3: Tabl gwres o'r gyfradd brofi fesul 100,000 o'r boblogaeth (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch..	11
Tabl 4: Nifer yr unigolion a brofwyd mewn SHCs yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd preswyl, ethnigrwydd, a blwyddyn	12
Tabl 5: Nifer yr unigolion a brofwyd drwy'r gwasanaeth GPP, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd a blwyddyn 2021-2024	13
Tabl 6: Nifer yr unigolion a brofwyd mewn practis meddygon teulu/clinig cynenedigol yn ôl rhyw, grŵp oedran a bwrdd iechyd preswyl, 2015-2024	14
Tabl 7: Nifer y gwrywod a brofwyd mewn carchardai yng Nghymru, yn ôl grŵp oedran, carchar a blwyddyn 2015-2024	14
Tabl 8: Nifer yr unigolion sydd wedi cael diagnosis o STI9 a phositifrwydd, yn ôl ffynhonnell a blwyddyn	15
Tabl 9: Diagnosisau o glamydia fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd\$, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.....	16
Tabl 10: Diagnosisau o gonorea fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd\$, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.....	17

Tabl 11: Diagnosisau syffilis fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd\$, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.	17
Tabl 12: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o sifflis, yn ôl cam yr haint a'r flwyddyn (ffurflenni gwyliadwriaeth sifflis estynedig)	18
Tabl 13: Diagnosisau herpes organau cenhedlu pwl cyntaf fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd\$, a blwyddyn. Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.	18
Tabl 14: Diagnosisau dafadennau gwenerol pwl cyntaf fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd\$, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.	19
Tabl 15: Nifer y gwrywod a gafodd ddiagnosis mewn SHCs, yn ôl cyfeiriadedd rhywiol hunangofnodedig, haint a blwyddyn 2015-2024..	20
Tabl 16: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o Frech M, fesul Bwrdd Iechyd yn 2022-2024	20
Tabl 17: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis mewn SHCs gyda chlamydia, gonorea neu syffilis yn 2024, a nifer a chyfran yr unigolion a gafodd haint hefyd rhwng 2021 a 2023 (data canolfannau iechyd meddwl yn unig)	21
Tabl 18: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o fewn SHCs yn 2024, gyda thystiolaeth o ailheintiad â chlamydia, gonorea neu syffilis, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd ac ethnigrwydd\$	21
Tabl 19: Nifer yr unigolion a gyd-heintwyd â heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn 2024	22
Tabl 20: Cyfradd cyd-heintio STIs unigol fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd ac ethnigrwydd\$ yn 2024	22
Tabl 21: Tabl gwres o'r gyfradd derbyn fesul 100,000 o boblogaeth o fenywod sy'n derbyn LARC mewn SHCs, yn ôl math a blwyddyn, 2015-2024	23
Tabl 22: Tabl gwres o'r gyfradd derbyn fesul 100,000 o'r boblogaeth (benywod) o LARC mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, a blwyddyn (mathau cyfunol)	24
Tabl 23: Cyfran y benywod sy'n derbyn unrhyw ddulliau atal cenhedlu gan Ganolfannau Iechyd y Galon, yn ôl Bwrdd Iechyd a blwyddyn (mathau cyfunol)	24
Tabl 24: Nifer yr unedau LARC a ragnodwyd gan ofal sylfaenol, yn ôl math, Bwrdd Iechyd a blwyddyn, 2019-2024	25
Tabl 25: Nifer yr unigolion a gafodd ddull atal cenhedlu brys mewn SHCs, yn ôl math (llafar ac IUD) fesul blwyddyn	25
Tabl 26: Nifer y benywod a gafodd ddull atal cenhedlu brys (mathau cyfunol) mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn, 2015-2024	26

Tabl 27: Cyfran y benywod yn derbyn unrhyw ddull atal cenhedlu drwy SHCs sy'n derbyn dulliau atal cenhedlu brys, yn ôl blwyddyn (mathau cyfunol)	26
Tabl 28: Nifer yr unedau atal cenhedlu brys a ragnodwyd gan feddygon teulu ym mhob Bwrdd Iechyd, fesul blwyddyn	26

Ffigurau

Ffigur 1: Nifer yr unigolion a brofwyd am ddetholiad o heintiau a drosglwyddir yn rhywiol, yn ôl blwyddyn (ffynonellau cyfunol)	11
Ffigur 2: Map gwres o bobl a brofwyd am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol mewn SHCs fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl awdurdod lleol preswyl, 2024	12
Ffigur 3: Map gwres o bobl a brofwyd gan ddefnyddio'r gwasanaeth post fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl awdurdod lleol preswyl, 2024	13
Ffigur 4: Nifer yr unigolion sy'n derbyn LARC mewn SHCs, yn ôl math a blwyddyn	23

Rhestr Byrfoddau

ANC	Gofal cynenedigol
BIPAB	Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
BIPBC	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
BIPCTM	Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg
BIPCF	Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
GBMSM	Dynion hoyw a deurywiol sy'n cael rhyw gyda dynion
MT	Practis Cyffredinol
BIPHDd	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
HIV	Feirws diffyg imiwnedd dynol
IUD	Dyfais fewngroth
IUS	System fewngroth
LARC	Dull atal cenhedlu cyfnod hir gwrthdroadwy
MSM	Dynion sy'n cael rhyw gyda dynion
BIAP	Bwrdd Iechyd Addysgu Powys
BIPBA	Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
STI	Haint a drosglwyddir yn rhywiol
SHC	Clinigau iechyd rhywiol
SWS	Cynllun Gwyliadwriaeth Iechyd Rhywiol yng Nghymru
GPP	Gwasanaeth Profi a Phostio

Crynodeb gweithredol

Diben

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi trosolwg o'r tueddiadau mewn iechyd rhywiol ym mhoblogaeth Cymru hyd at ddiwedd 2024, gan gynnwys gwybodaeth am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol (STIs), darpariaeth atal cenhedlu brys a dulliau atal cenhedlu hir-weithredol gwrthdroadwy (LARC). Mae'r adroddiad wedi'i anelu at wneuthurwyr polisi, clinigwyr a chynllunwyr gwasanaethau iechyd, comisiynwyr, asiantaethau cyfiawnder troseddol ac asiantaethau'r trydydd sector a'r byd academiaidd.

Canfyddiadau allweddol

STIs

- Yn 2024, roedd:
 - 7,881 o ddiagnosisau o glamydia (249.1 fesul 100,000 o'r boblogaeth), sef gostyngiad o 16% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Roedd yr achosion i'w gweld amlaf ymhlith benywod, ac yn y grŵp oedran 15-24
 - 3,204 o ddiagnosisau o gonorea (101.3 fesul 100,000 o'r boblogaeth), sef gostyngiad o 40% o'i gymharu â 2023. Roedd yr achosion i'w gweld amlaf ymhlith gwrywod, ac yn y grŵp oedran 15-24 oed
 - 515 o ddiagnosisau o syffilis (16.3 fesul 100,000 o'r boblogaeth), sef cynnydd o 2% o'i gymharu â 2023. Roedd yr achosion i'w gweld amlaf ymhlith gwrywod, unigolion 25-34 oed
 - Gostyngodd diagnosisau o herpes gwenerol pwl cyntaf 7% (1,107 o achosion) o'i gymharu â 2023 (35.0 fesul 100,000 o'r boblogaeth). Mae cyfraddau uwch fesul 100,000 o'r boblogaeth yn cael eu diagnosio ymhlith benywod yn y grŵp oedran 15-24
 - Arhosodd nifer y diagnosisau dafadennau gwenerol pwl cyntaf yn sefydlog (31.1 fesul 100,000 o'r boblogaeth) o'i gymharu â'r flwyddyn flaenoro, gyda 985 o achosion yn 2024; fodd bynnag, bu gostyngiad o 69% dros y degawd diwethaf
 - Cafodd 3 achos o Mpox Clade IIb eu diagnosio yng Nghymru
- Lle cofnodwyd cyfeiriadedd rhywiol hunangofnodedig gan ddynion (74% o achosion), mae clamydia, herpes gwenerol, a dafadennau gwenerol yn cael eu diagnosio'n amlach mewn gwrywod heterorywiol ifanc. Mae gonorea a syffilis yn cael eu diagnosio'n amlach mewn dynion hoyw a deurywiol sy'n cael rhyw gyda dynion (GBMSM)
- **Ailheintio:** Mae ailheintiadau â chlamydia, gonorea a syffilis yn amrywio o 6-16% o ddiagnosisau yn 2024. Mae'r rhan fwyaf o ailheintiadau yn cael eu cofnodi mewn Canolfannau Iechyd Rhywiol (SHCs) o fewn Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

ac ymhlith y rhai o ethnigrwydd gwyn. Mae proffil demograffig unigolion sy'n cael eu hailheintio yn amrywio:

- Mae ailheintiadau â chlamydia yn fwy niferus ymhlith: benywod; grŵp oedran 15-24
 - Mae ailheintiadau â gonorea yn fwy niferus ymhlith: gwrywod; grŵp oedran 25-34
 - Mae ailheintiadau â syffilis yn amlach mewn: gwrywod; grŵp oedran 35-44
-
- **Cyd-heintiadau ag STI:** Cofnodwyd y cyfraddau uchaf o gyd-heintiadau gonorea â chlamydia neu syffilis mewn SHCs o fewn Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro. Roedd cyfraddau cyd-heintiadau â chlamydia a syffilis ar eu huchaf mewn SHCs ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe. Mae proffil demograffig y cyd-heintiau yn dangos:
 - Mae cyd-heintio â chlamydia/gonorea ar ei uchaf ymhlith: gwrywod; a'r rhai 15-24 oed
 - Roedd cyd-heintiadau â gonorea/syffilis a chlamydia/syffilis ar eu huchaf ymhlith: gwrywod; rhai 25-34 oed

Profi

- Ers cyflwyno'r gwasanaeth Profi a Phostio (GPP) yng Nghymru yn 2020, mae profion ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol (STI) wedi cynyddu'n sylweddol. Fodd bynnag, gostyngodd cyfanswm y profion STI yng Nghymru yn 2024 2% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Caiff pob unigolyn sy'n cael diagnosis o haint a drosglwyddir yn rhywiol drwy GPP ei gyfeirio at Glinigau Iechyd Rhywiol (SHCs) ar gyfer profion cadarnhau a thriniaeth
- Bu cynnydd o 55% yn nifer y gwrywod sy'n cael profion am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol mewn carchardai yng Nghymru yn 2024. Gwelwyd y cynnydd amlaf mewn profion syffilis (cynnydd o 68%) oherwydd cynnwys syffilis fel rhan o brofion smotiau gwaed sych optio allan

Dulliau atal cenhedlu cyfnod hir gwrthdroadwy (LARC)

- Gwnaeth nifer yr unigolion a gafodd LARC, gan gynnwys dyfais fewngroth (IUD/IUS), mewnblaniad neu bigiad mewn SHCs, ostwng 3% yn 2024
- Implaniadau oedd y math o LARC a osodwyd amlaf yn 2024, gyda 6,339 o unigolion yn cael y math hwn o atal cenhedlu, sef gostyngiad o 2% o 2023
- Bu gostyngiad o 7% yn nifer y dyfeisiau mewnbroth (IUD/IUS) a osodwyd yn 2024, o'i gymharu â 2023
- Yn 2024, bu cynnydd o 2% yn nifer y LARC chwistrelladwy a ddarparwyd mewn SHCs

Ffynonellau data (gweler atodiad I am fanylion ychwanegol a chyfyngiadau data)

Cynllun Gwyliadwriaeth Iechyd Rhywiol yng Nghymru (SWS)

Mae Cynllun Gwyliadwriaeth Iechyd Rhywiol yng Nghymru (SWS) a gyflwynwyd yn 2011, yn coladu gwybodaeth o'r systemau rheoli cleifion electronig a ddefnyddir ar hyn o bryd mewn clinigau iechyd rhywiol integredig yng Nghymru.

Gwyliadwriaeth Sifilis Estynedig

Mae ffurflenni Gwyliadwriaeth Syffilis Uwch yn cael eu llenwi gan y clinigydd, ac mae'r claf yn manylu ar wybodaeth ychwanegol nad yw wedi'i chynnwys fel mater o drefn ar systemau clinigol safonol.

Y Gwasanaeth Profi a Phostio / The Doctors Lab (TDL)

Cyflwynwyd y gwasanaeth Profi a Phostio (GPP) yng Nghymru yn 2020 fel cynllun peilot, a chafodd ei weithredu'n llawn yng Nghymru yn 2021.

System Rheoli Gwybodaeth Labordai / Dyfyniad Datastore

Mae'r System Rheoli Gwybodaeth Labordai (LIMS) yn cynnwys yr holl brofion labordy a gynhelir yn labordai GIG Cymru, ac felly mae'n darparu gwybodaeth am yr holl boblogaeth yng Nghymru. Mae data ynghylch carchardai o LIMS ar gael o 2019 ymlaen yn unig.

Casglu Data Presgripsiynau Practisiau Cyffredinol

Mae data practisiau cyffredinol a phresgripsiynwyr anfeddygol ar yr holl bresgripsiynau perthnasol yn cael eu casglu gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (PCGC).

Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) yn darparu amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn cenedlaethol ac is-genedlaethol ar gyfer y DU a'i gwledydd cyfansoddol yn ôl ardal weinyddol, oedran a rhyw. Mae'r ystadegau poblogaeth ar gyfer rhywedd, oedran a lleoliad preswyl wedi'u seilio ar ffigurau canol blwyddyn 2023¹. Mae amcangyfrifon poblogaeth ar gyfer Ethnigrwydd yn seiliedig ar gyfrifiad 2021 yr SYG².

¹ Y Swyddfa Ystadegau Gwladol Amcangyfrifon poblogaeth canol 2023. [Amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn yr SYG](#)

Profion a diagnosisau STIs

Profi ar gyfer STIs

Yng Nghymru, gellir cael profion STI mewn clinigau iechyd rhywiol (SHCs), drwy'r gwasanaeth post, mewn clinigau Meddygon Teulu a chlinigau cynenedigol, ac o fewn carchardai. Gellir gweld cyfanswm y profion a gynhaliwyd ym mhob categori gwasanaeth yn Nhabl 1.

Tabl 1: Nifer y profion STIs, yn ôl haint, gwasanaeth profi a blwyddyn 2015-2024, Cymru

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Clamydia	SHC	55,123	66,129	70,394	69,833	75,695	29,412	18,063	22,635	26,209	26,010
	Post							55,292	65,254	69,225	66,613
	GP ANC	45,151	43,065	41,632	39,956	40,492	30,550	34,487	33,411	32,697	29,583
	Carchar					1,116	825	627	1,005	940	1,055
	Cyfanswm	100,274	109,194	112,026	109,789	117,303	60,787	108,469	122,305	129,071	123,261
Gonorea	SHC	55,047	66,093	70,365	69,793	75,666	29,392	18,049	22,614	26,186	25,991
	Post							55,378	65,322	69,327	66,694
	GP ANC	9,623	8,790	12,756	13,396	15,144	13,512	21,602	23,679	25,328	24,908
	Carchar					1,094	806	613	986	931	1,035
	Cyfanswm	64,670	74,883	83,121	83,189	91,904	43,710	95,642	112,601	121,772	118,628
Sifffilis	SHC	32,414	35,324	37,527	35,984	38,953	14,746	9,262	14,753	18,440	18,606
	Post							27,922	30,652	29,853	29,473
	GP ANC	30,626	29,518	28,632	28,118	27,404	25,877	25,302	23,716	23,566	22,427
	Carchar					1,447	1,766	2,435	2,450	5,403	9,385
	Cyfanswm	63,040	64,842	66,159	64,102	67,804	42,389	64,921	71,571	77,262	79,891

Ffynhonnell: SWS, y Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Yn gyffredinol, mae nifer y profion cyffredinol ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol wedi gostwng 2% o'i gymharu â 2023, lle gwelwyd y lefel uchaf o brofion ers 10 mlynedd.

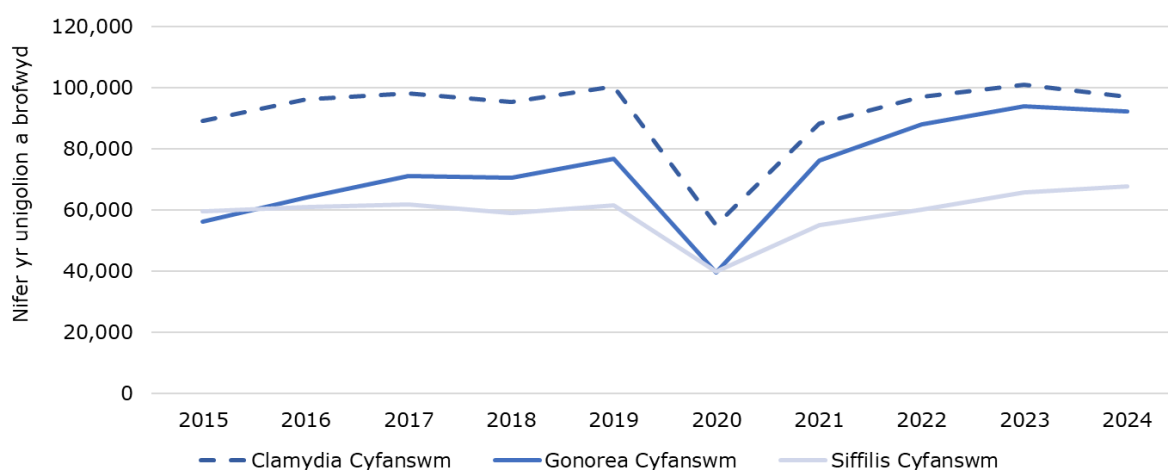
O'r holl brofion ar gyfer heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn 2024, cynhaliwyd y rhan fwyaf o'r profion drwy'r gwasanaeth GPP, gan gyfrif am 50.6%, ac yna Meddyg Teulu/Clinig Cynenedigol ar 23.9%, SHCs ar 22%, gyda charchardai yn cyfrif am 3.5%.

Yn 2024, roedd nifer yr unigolion a brofwyd am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol ychydig yn is na'r rhai a gofnodwyd hyd at 2019 ar gyfer clamydia, ond maent yn uwch na'r lefelau cyn y pandemig ar gyfer gonorea a syffilis, o 20% a 10% yn y drefn honno. Dangosir nifer yr unigolion a brofwyd ar gyfer pob haint yn Nhabl 2, ac fe'u harddangosir ar ffurf graff yn Ffigur 1.

Tabl 2: Nifer yr unigolion a brofwyd, yn ôl haint, gwasanaeth profi a blwyddyn 2015-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Clamydia	SHC	47,449	56,316	59,649	58,272	61,899	26,304	15,813	19,328	21,861	21,623
	Post							40,014	45,768	47,911	46,371
	GP ANC	41,629	39,714	38,378	36,898	37,352	27,983	31,733	30,996	30,240	27,949
	Carchar					988	718	562	891	830	975
	Cyfanswm	89,078	96,030	98,027	95,170	100,239	55,005	88,122	96,983	100,842	96,918
Gonorea	SHC	47,397	56,295	59,635	58,256	61,882	26,295	15,802	19,320	21,848	21,609
	Post							40,022	45,772	47,939	46,397
	GP ANC	8,791	7,796	11,426	12,289	13,975	12,586	19,850	21,881	23,194	23,319
	Carchar					968	701	549	876	821	958
	Cyfanswm	56,188	64,091	71,061	70,545	76,825	39,582	76,223	87,849	93,802	92,283
Sifffilis	SHC	29,584	32,171	33,635	31,453	33,264	13,215	7,633	12,166	14,935	15,132
	Post							20,330	22,708	22,721	22,385
	GP ANC	29,976	28,896	28,109	27,486	26,795	25,067	24,715	22,960	23,022	21,801
	Carchar					1,409	1,689	2,315	2,385	5,074	8,504
	Cyfanswm	59,560	61,067	61,744	58,939	61,468	39,971	54,993	60,219	65,752	67,822

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Ffigur 1: Nifer yr unigolion a brofwyd am ddetholiad o heintiau a drosglwyddir yn rhywiol, yn ôl blwyddyn (ffynonellau cyfunol)

Mae Tabl 3 yn dangos y gyfradd brofi fesul 100,000 o'r boblogaeth ar gyfer pob haint. Yn 2024, gostyngodd cyfraddau profi am glamydia a gonorea 4% a 2% yn y drefn honno, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae cyfradd profion syffilis fesul 100,000 o'r boblogaeth wedi cynyddu 3% ers 2023.

Tabl 3: Tabl gwres o'r gyfradd brofi fesul 100,000 o'r boblogaeth (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Clamydia	2899.0	3120.7	3181.3	3086.1	3246.4	1771.8	2837.5	3095.9	3186.8	3062.8
Gonorea	1828.6	2082.8	2306.2	2287.6	2488.1	1275.0	2454.3	2804.3	2964.3	2916.3
Sifflis	1938.3	1984.5	2003.8	1911.2	1990.7	1287.5	1770.8	1922.3	2077.9	2143.3

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Proffil demograffig unigolion a brofwyd ar gyfer STIs

Dangosir y proffil demograffig ar gyfer unigolion a brofwyd mewn SHCs yn Nhabl 4.

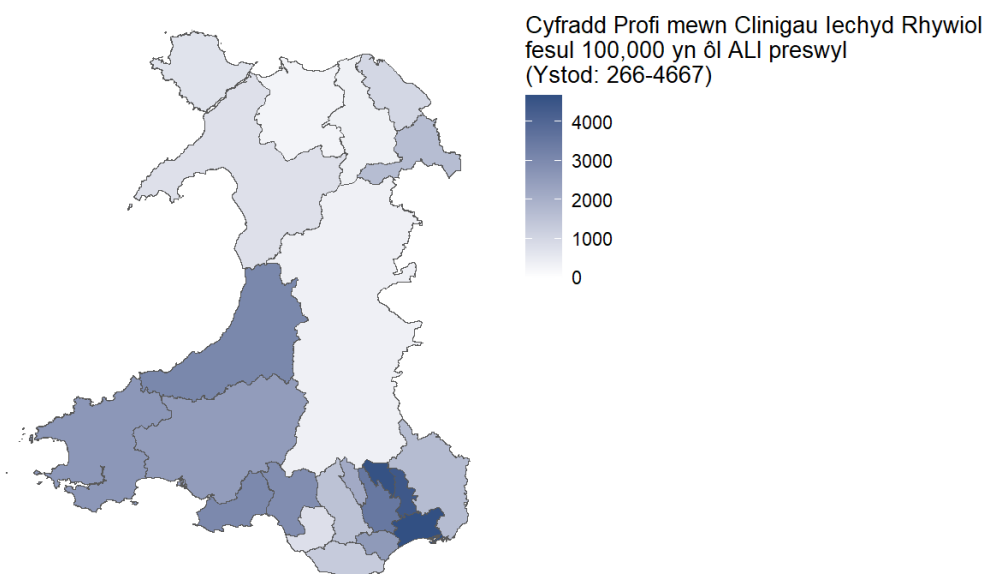
Tabl 4: Nifer yr unigolion a brofwyd mewn SHCs yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd preswyl, ethnigrwydd, a blwyddyn

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cyfanswm		47,514	56,476	59,914	58,608	62,335	26,700	16,329	20,508	23,312	22,853
Rhyw	Menywod	28,129	34,491	36,961	35,872	38,416	16,430	9,654	11,457	13,055	12,743
	Dynion	19,377	21,979	22,944	22,726	23,902	10,262	6,665	9,004	10,180	10,053
	Anhysbys	8	6	9	10	17	8	10	47	77	57
Oedran	0-14	205	222	248	179	211	121	104	129	147	126
	15-24	24,357	28,696	29,717	28,647	29,988	12,135	6,060	7,304	8,143	7,263
	25-34	14,444	17,271	19,082	18,850	20,246	8,879	5,695	7,071	7,947	7,890
	35-44	5,249	6,264	6,701	6,687	7,219	3,451	2,665	3,600	4,179	4,508
	45-54	2,366	2,905	2,924	3,024	3,167	1,399	1,199	1,540	1,784	1,859
	55+	893	1,118	1,242	1,221	1,504	715	606	864	1,112	1,207
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	11,962	14,167	15,218	14,535	15,164	6,765	4,763	5,816	6,912	6,214
	BIPBC	9,351	9,677	9,207	9,701	10,161	4,705	2,561	3,479	2,755	2,720
	BIPCTM	7,159	7,288	6,690	4,175	3,768	1,549	1,325	2,023	1,951	1,731
	BIPCaF	7,266	9,688	11,950	14,062	15,256	6,737	4,122	5,222	5,286	5,170
	BIPHDd	967	4,540	5,657	6,840	5,743	1,727	510	495	1,468	1,635
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	10,809	11,116	11,192	9,295	12,243	5,217	3,048	3,473	4,940	5,383
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	365	425	443	459	529	228	118	240	429	461
	Du	523	647	702	721	727	329	197	399	552	580
	Cymysg	649	827	887	916	832	412	267	399	592	604
	Arall	276	529	802	814	671	254	146	242	333	375
	Gwyn	42,762	50,693	52,847	50,915	52,710	20,448	10,771	13,475	16,479	16,012
	Anhysbys	2,939	3,355	4,233	4,783	6,866	5,029	4,830	5,753	4,927	4,821

Ffynhonnell: SWS, 2025

Lleoliad y profi a mynediad i'r gwasanaeth

Yn 2024, roedd profion mewn SHCs fel arfer yn amlach ymhlith: benywod; y rhai 25-34 oed; clinigau wedi'u lleoli ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan; a'r rhai o ethnigrwydd Gwyn. Gellir gweld map gwres sy'n dangos ardal breswyl y rhai a brofwyd yn Ffigur 2.

Ffynhonnell: SWS, 2025

Ffigur 2: Map gwres o bobl a brofwyd am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol mewn SHCs fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl awdurdod lleol preswyl, 2024

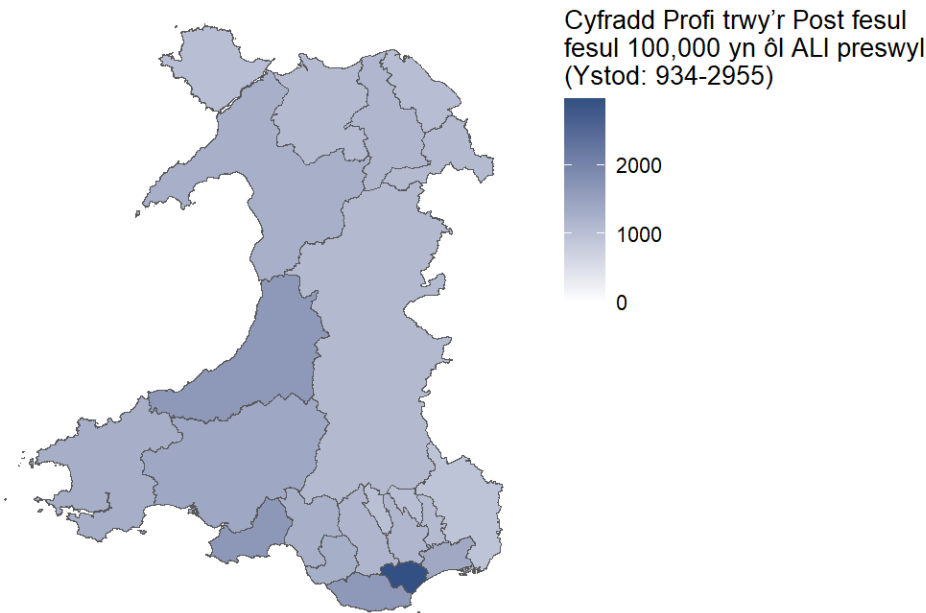
Mae profion drwy'r gwasanaeth GPP yn amlach ymhlith: benywod; y rhai 25-34 oed; y rhai o ethnigrwydd Gwyn; ac unigolion sy'n byw ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (Tabl 5).

Tabl 5: Nifer yr unigolion a brofwyd drwy'r gwasanaeth GPP, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd a blwyddyn 2021-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cyfanswm								40,669	46,331	48,542	47,226
Rhyw	Menywod							25,275	28,751	29,997	29,214
	Dynion							14,623	16,716	17,449	16,784
	Anhysbys							771	864	1,096	1,228
Oedran	0-14							0	<5	<5	<5
	15-24							12,201	20,283	19,927	17,460
	25-34							18,786	17,105	18,054	17,792
	35-44							6,630	6,126	7,222	8,055
	45-54							2,101	1,983	2,347	2,657
	55+							845	822	985	1,245
	Anhysbys							106	<15	<10	<15
Bwrdd Iechyd	BIPAB							3,935	5,923	6,768	6,758
	BIPBC							4,558	6,887	7,721	7,541
	BIPCTM							2,793	4,364	5,236	5,216
	BIPCaF							8,190	12,370	14,323	13,210
	BIPHDd							3,181	4,782	5,675	5,464
	BIAP							698	1,189	1,421	1,479
	BIPBA							3,455	5,789	6,263	5,893
	Anhysbys							13,859	5,027	1,135	1,665
Ethnigrwydd	Asiaidd							0	187	1,019	1,017
	Du							0	140	813	957
	Cymysg							0	212	1,293	1,351
	Arall							0	0	122	405
	Gwyn							0	7,614	42,704	41,589
	Anhysbys							40,669	38,178	2,591	1,907

Ffynhonnell: Y Cynllun Profi a Phostio/TDL, 2025

Gellir gweld map gwres o'r gyfradd profi drwy'r post fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl awdurdod lleol preswyl yn Ffigur 3. Caerdydd sydd â'r gyfradd uchaf o brofion drwy'r post.

Ffigur 3: Map gwres o bobl a brofwyd gan ddefnyddio'r gwasanaeth post fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl awdurdod lleol preswyl, 2024

Mae Tabl 6 yn dangos demograffeg y rhai a brofwyd trwy eu meddyg teulu neu glinig gofal cyn geni. Mae Tabl 7 yn dangos demograffeg gwrywod a brofwyd yn y carchar, gyda phroffion yn fwy cyffredin ymhlith: y rhai 25-34 oed; a'r rhai sy'n byw yng Ngharchar EF Berwyn. Yng Nghymru, mae pob un o'r chwe charchar yn garcharau i ddynion yn unig.

Tabl 6: Nifer yr unigolion a brofwyd mewn practis meddygon teulu/clinig cynenedigol yn ôl rhyw, grŵp oedran a bwrdd iechyd preswyl, 2015-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cyfanswm		70,268	66,817	64,864	62,798	62,574	51,846	55,103	52,800	52,304	48,889
Rhyw	Menywod	66,609	63,418	61,444	59,535	58,756	49,172	52,409	50,413	46,226	43,251
	Dynion	3,613	3,368	3,380	3,237	3,772	2,622	2,628	2,326	2,888	2,586
	Anhysbys	46	31	40	26	46	52	66	61	3,190	3,052
Oedran	0-14	75	58	<70	57	70	38	48	68	311	264
	15-24	19,127	17,839	16,749	15,391	15,359	11,652	11,449	10,625	8,555	7,561
	25-34	30,525	29,224	28,723	28,120	27,756	24,511	25,467	23,721	22,044	20,462
	35-44	13,459	12,973	12,925	12,762	12,875	10,895	12,509	12,229	11,540	11,138
	45-54	5,213	4,893	4,612	4,533	4,539	3,311	3,944	4,268	3,809	3,598
	55+	1,849	1,825	1,789	1,928	1,952	1,413	1,674	1,889	2,951	2,903
	Anhysbys	20	5	<5	7	23	26	12	0	3,094	2,963
Bwrdd Iechyd	BIPAB	13,601	13,201	12,611	12,400	12,150	9,828	11,188	11,163	11,351	10,465
	BIPBC	15,705	14,474	13,122	12,609	13,446	10,887	10,492	9,585	8,895	7,682
	BIPCTM	6,097	5,937	5,781	5,730	5,655	4,800	5,225	5,294	5,137	5,088
	BIPCaF	13,723	13,413	13,693	13,186	13,980	11,495	12,084	10,941	10,753	10,272
	BIPHDd	7,252	7,072	6,662	6,338	5,868	5,276	5,593	5,266	5,154	4,701
	BIAP	1,420	1,270	1,347	1,164	1,114	777	796	783	744	682
	BIPBA	11,454	9,977	9,661	9,500	9,622	8,098	8,919	8,947	9,731	9,507
	Anhysbys	1,016	1,473	1,987	1,871	739	685	806	821	539	492

Ffynhonnell: LIMS/Datastore, 2025

Tabl 7: Nifer y gwrywod a brofwyd mewn carchardai yng Nghymru, yn ôl grŵp oedran, carchar a blwyddyn 2015-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cyfanswm						2,275	2,307	2,766	3,087	5,622	8,974
Oedran	0-14					0	0	0	0	1	0
	15-24					655	463	449	571	736	1,121
	25-34					884	950	1,047	1,184	2,272	3,208
	35-44					413	517	728	753	1,525	2,824
	45-54					220	250	346	362	706	1,167
	55+					75	101	184	191	356	640
	Anhysbys					28	26	12	26	26	14
Carchar	Carchar EF y Berwyn					396	583	1,257	1,531	3,882	4,640
	Carchar EF y Parc					749	709	259	743	898	2,431
	Carchar EF Caerdydd					747	592	704	399	312	1,161
	Carchar EF Abertawe					261	102	50	71	79	240
	Carchar EF Brynbuga					46	116	226	138	183	254
	Carchar EF Prescoed					76	205	270	205	268	248

Ffynhonnell: LIMS/Datastore, 2025

Diagnosisau STIs

Mae nifer y diagnosisau o bob haint i'w gweld yn Nhabl 8. O'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, yn 2024:

- Mae nifer y diagnosisau o glamydia wedi lleihau 16% (7,881 o achosion)
- Bu gostyngiad o 40% mewn diagnosisau o gonorea (3,204 o achosion)
- Roedd 515 o achosion o syffilis yn 2024, sef cynnydd o 2%
- Gwelwyd gostyngiad o 7% yn nifer y diagnosisau o herpes gwenerol pwl cyntaf yn ystod y flwyddyn ddiwethaf (1,107 o achosion)
- Mae diagnosis o ddafadennau gwenerol pwl cyntaf yn parhau'n sefydlog (985 o achosion)

Tabl 8: Nifer yr unigolion sydd wedi cael diagnosis o STI9 a phositifrwydd, yn ôl ffynhonnell a blwyddyn

		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Clamydia	SHC	4,961	10.5%	6,128	10.9%	6,523	10.9%	6,087	10.4%	6,265	10.1%	4,015	15.3%	3,259	20.6%	4,012	20.8%	4,431	20.3%	3,684	17.0%
	Post													3,497	8.7%	4,504	9.8%	4,198	8.8%	3,581	7.7%
	GP ANC	1,571	3.8%	1,442	3.6%	1,364	3.6%	1,215	3.3%	1,236	3.3%	845	3.0%	774	2.4%	735	2.4%	665	2.2%	570	2.0%
	Carchar									58	5.9%	37	5.2%	50	8.9%	42	4.7%	45	5.4%	46	4.7%
	Cyfanswm	6,532	7.3%	7,570	7.9%	7,887	8.0%	7,302	7.7%	7,559	7.5%	4,897	8.9%	7,580	8.6%	9,293	9.6%	9,339	9.3%	7,881	8.1%
Gonorea	SHC	933	2.0%	920	1.6%	1,119	1.9%	1,248	2.1%	1,517	2.5%	1,153	4.4%	1,125	7.1%	2,408	12.5%	3,206	14.7%	1,996	9.2%
	Post													604	1.5%	1,609	3.5%	1,965	4.1%	1,111	2.4%
	GP ANC	40	0.5%	41	0.5%	74	0.6%	76	0.6%	70	0.5%	65	0.5%	85	0.4%	144	0.7%	154	0.7%	86	0.4%
	Carchar									12	1.2%	5	0.7%	8	1.5%	13	1.5%	11	1.3%	11	1.1%
	Cyfanswm	973	1.7%	961	1.5%	1,193	1.7%	1,324	1.9%	1,599	2.1%	1,223	3.1%	1,822	2.4%	4,174	4.8%	5,336	5.7%	3,204	3.5%
Sifflis	SHC	140	0.5%	180	0.6%	249	0.7%	281	0.9%	324	1.0%	218	1.6%	271	3.6%	316	2.6%	368	2.5%	334	2.2%
	Post													6	0.0%	6	0.0%	7	0.0%	19	0.1%
	GP ANC	68	0.2%	67	0.2%	59	0.2%	69	0.3%	89	0.3%	74	0.3%	78	0.3%	79	0.3%	97	0.4%	96	0.4%
	Carchar									20	1.4%	13	0.8%	13	0.6%	19	0.8%	34	0.7%	66	0.8%
	Cyfanswm	208	0.3%	247	0.4%	308	0.5%	350	0.6%	433	0.7%	305	0.8%	368	0.7%	420	0.7%	506	0.8%	515	0.8%
Herpes yr Organau Cenhedlu	SHC/Cyfanswm	1,222		1,491		1,416		1,525		1,555		1,025		962		1,168		1,191		1,107	
Defaid Gwenerol	SHC/Cyfanswm	3,144		3,186		2,956		2,627		2,264		1,228		1,135		1,018		987		985	

Ffynonellau: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Dylid dehongli ethnigrwydd yn ofalus oherwydd tan-adrodd.

Clamydia

Gwelwyd diagnosisu o glamydia amlaf ymhlith: benywod; y rhai 15-24 oed; clinigau yn BIPCF; ac unigolion o ethnigrwydd Gwyn. Mae hyn yn cael ei adlewyrchu'n gliriach yn y gyfradd diagnosiso fesul 100,000 o'r boblogaeth (Tabl 9 ac Atodiad A).

Roedd gan unigolion o ethnigrwydd Du a chymysg gyfraddau diagnosiso uwch fesul 100,000 o'r boblogaeth na rhai o ethnigrwydd Gwyn.

Tabl 10: Diagnosisau o glamydia fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd[§], a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	212.6	246.0	256.0	236.8	244.8	157.7	244.1	296.6	295.1	249.1
Rhyw	Menywod	254.7	288.8	300.0	277.3	282.7	183.6	280.3	353.2	339.3	281.4
	Dynion	168.8	201.5	210.0	194.7	205.2	130.7	202.1	231.6	232.2	202.7
Oedran	0-14	1.5	4.6	3.5	1.9	2.1	0.8	1.4	0.8	2.0	1.4
	15-24	1146.0	1366.4	1463.8	1333.3	1388.4	838.0	1087.6	1690.1	1571.7	1226.8
	25-34	435.1	478.9	500.5	484.0	493.1	362.2	720.7	593.5	596.4	560.7
	35-44	88.8	99.8	99.3	108.4	115.2	85.6	170.2	154.5	162.1	163.1
	45-54	20.8	32.7	28.5	32.4	38.1	26.2	45.6	43.3	58.9	57.6
	55+	4.2	5.5	5.4	5.2	7.5	4.7	8.8	8.2	11.3	11.6
Bwrdd Iechyd	BIPAB	304.0	325.4	309.8	284.9	282.2	183.2	164.5	209.3	259.3	256.1
	BIPBC	203.1	206.4	188.5	195.2	203.6	136.9	133.9	180.5	170.1	150.1
	BIPCTM	183.3	203.1	187.5	129.7	126.9	61.7	110.4	164.3	176.5	126.8
	BIPCaF	246.5	272.5	386.8	410.1	413.0	274.7	477.1	642.7	625.2	508.0
	BIPHDd	66.6	181.9	191.8	189.2	154.4	104.6	114.0	153.4	146.6	130.4
	BIAP	24.1	29.4	24.2	21.2	16.7	9.8	46.4	86.6	101.9	90.7
	BIPBA	293.4	351.6	353.2	262.3	351.5	220.8	298.3	444.0	462.7	352.6
Ethnigrwydd	Asiaidd	29.9	37.1	47.1	58.5	68.4	27.1	20.2	53.9	153.9	130.3
	Du	306.4	415.8	514.3	481.5	421.3	328.3	156.1	355.7	715.1	598.9
	Cymysg	187.2	282.4	326.8	320.4	307.7	193.5	111.1	214.0	411.5	351.9
	Gwyn	153.9	189.5	196.6	181.2	181.8	98.9	61.5	99.1	217.8	182.6

Ffynhonnell: SWS, y Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli'r gyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Gonorea

Gwelwyd diagnosisu o gonorea (Tabl 10 ac Atodiad B) amlaf ymhlith gwrywod; y rhai 15-24 oed; clinigau yn BIPCF; ac unigolion o ethnigrwydd Gwyn.

Mae'r gyfradd ddiagnosiso fesul 100,000 o'r boblogaeth (Tabl 10) yn adlewyrchu'r tueddiadau a welwyd yn nifer y diagnosisau o gonorea ac eithrio'r cyfraddau sy'n uwch ymhlith y rhai o ethnigrwydd Du a Chymysg nag mewn unigolion o ethnigrwydd Gwyn.

Tabl 111: Diagnosisau o gonorea fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd[§], a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	31.7	31.2	38.7	42.9	51.8	39.4	58.7	133.2	168.6	101.3
Rhyw	Menywod	20.5	22.9	28.7	25.7	34.1	30.3	43.9	112.1	156.8	70.9
	Dynion	43.2	39.9	49.1	60.8	70.2	48.8	73.7	151.6	175.5	129.4
Oedran	0-14	1.4	1.0	0.0	0.2	0.2	0.6	0.4	0.4	1.2	1.2
	15-24	122.9	130.2	156.7	155.8	188.2	149.3	180.8	670.6	810.2	330.3
	25-34	85.2	76.3	96.3	121.5	140.5	107.1	184.4	280.5	348.3	268.0
	35-44	25.5	27.8	35.2	43.8	57.9	50.1	78.2	105.8	150.2	137.0
	45-54	10.9	12.4	19.2	20.9	28.0	14.7	26.8	39.7	52.9	56.8
	55+	3.2	2.2	3.8	4.7	5.7	2.6	6.6	8.5	10.4	12.6
Bwrdd Iechyd	BIPAB	44.3	30.9	42.3	55.1	64.2	50.6	55.1	91.1	157.7	109.7
	BIPBC	17.1	20.4	29.7	28.8	34.1	36.2	28.5	73.3	68.5	48.4
	BIPCTM	28.2	23.1	23.9	16.8	16.3	9.9	21.5	60.6	87.1	44.8
	BIPCaF	61.7	77.1	92.2	104.1	118.7	82.6	149.3	354.3	427.6	226.7
	BIPHDd	3.9	12.1	18.2	18.3	20.1	14.2	14.4	43.1	106.9	87.3
	BIAP	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.8	3.7	17.2	25.3	12.6
	BIPBA	43.8	32.9	32.1	41.5	69.5	44.8	57.1	196.8	216.1	117.5
Ethnigrwydd	Asiaidd	17.1	15.7	18.5	20.0	25.7	12.8	14.6	35.9	98.8	73.0
	Du	82.1	82.1	65.7	136.8	158.7	125.8	87.1	181.5	283.1	254.1
	Cymysg	34.9	41.2	69.8	111.0	126.9	66.6	49.4	146.1	267.5	137.9
	Gwyn	27.4	27.0	32.7	36.5	43.6	29.0	23.0	63.2	138.3	82.6

Ffynhonnell: SWS, y Cynllun Profi a Phostio/TDL a Storfa Ddata, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Sifffilis

Roedd diagnosisau o syffilis (Tabl 11 ac Atodiad C) amlaf ymhlith: gwrywod; y rhai 25-34 oed; clinigau yn CVUHB; ac unigolion o ethnigrwydd Gwyn.

Tabl 112: Diagnosisau syffilis fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd[§], a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	6.8	8.0	10.0	11.3	14.0	9.8	11.8	13.4	16.0	16.3
Rhyw	Menywod	4.9	5.2	4.7	5.5	7.2	5.0	5.0	6.3	7.6	8.3
	Dynion	8.7	10.9	15.5	17.4	21.1	14.8	19.0	20.8	24.7	24.5
Oedran	0-14	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	15-24	8.7	13.9	12.6	19.4	21.3	14.9	13.3	17.0	14.1	13.3
	25-34	19.7	20.9	27.8	37.5	44.6	31.6	36.7	37.4	50.5	55.6
	35-44	14.4	16.3	23.3	19.3	23.8	16.8	25.1	27.0	34.6	34.4
	45-54	6.2	7.8	10.4	9.2	14.9	10.3	12.0	15.4	17.5	16.2
	55+	2.2	2.4	2.8	2.9	3.8	2.5	3.8	4.7	4.8	4.7
Bwrdd Iechyd	BIPAB	6.2	6.2	12.4	12.5	12.2	9.0	16.0	12.2	18.6	17.8
	BIPBC	3.5	5.2	7.3	8.7	9.9	6.7	7.0	10.5	10.4	13.9
	BIPCTM	8.5	5.7	6.6	6.6	9.7	8.4	4.7	8.8	8.3	10.5
	BIPCaF	13.2	17.3	17.4	20.9	30.6	14.9	21.7	24.6	24.3	21.2
	BIPHDd	2.4	5.5	5.3	6.6	4.2	8.1	4.4	4.9	7.0	12.4
	BIAP	2.3	0.0	0.8	0.0	0.8	0.0	0.0	3.0	1.5	0.7
	BIPBA	9.2	12.1	13.1	15.2	21.8	16.8	21.3	22.6	33.6	27.2
Ethnigrwydd	Asiaidd	1.4	5.7	2.9	0.0	5.7	2.9	3.4	9.0	18.0	9.0
	Du	43.8	21.9	21.9	21.9	43.8	10.9	10.9	25.4	25.4	21.8
	Cymysg	15.9	9.5	6.3	25.4	9.5	19.0	12.3	8.2	22.6	12.3
	Gwyn	3.8	5.1	7.4	8.4	9.4	5.9	6.7	7.7	9.2	8.9

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Gwiliadwriaeth siffilis estynedig

Pan gaiff unigolyn ddiagnosis o syffilis heintus mewn clinig iechyd rhywiol, cwblheir ffurflen wiliadwriaeth syffilis uwch i gofnodi gwybodaeth fanylach, fel cam yr haint a rhwydweithiau rhywiol. Yn 2024, o'r 334 o unigolion a gafodd ddiagnosis o Syffilis o fewn SHCs, cwblhawyd ffurflen fanwl ar gyfer 69.2% (231 o achosion), a dangosir hyn yn Nhabl 12.

Tabl 13: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o siffilis, yn ôl cam yr haint a'r flwyddyn (ffurflenni gwiliadwriaeth siffilis estynedig)

Cam yr haint	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cudd cynnar	18	21	59	34	54	28	47	9	25	56
Cudd hwyr	0	0	0	0	0	0	0	0	7	23
Cynradd	35	34	57	68	86	56	69	64	113	99
Eilaidd	17	25	36	22	27	17	31	18	29	33
Anhysbys	16	11	6	12	40	34	43	38	65	20
Cyfanswm Ffurflenni wedi'u cwblhau	86	91	158	136	207	135	190	129	239	231
Cyfanswm Siffilis (SHC)	140	180	249	281	324	218	271	316	368	334

Ffynhonnell: Gwiliadwriaeth Siffilis Estynedig, 2025

Ers 2018, mae'r rhan fwyaf o achosion wedi cael eu diagnosio yng nghyfnod cychwynnol yr haint. Gwnaeth nifer yr achosion cynradd a adroddwyd ostwng 12% rhwng 2023 a 2024. Cynyddodd achosion cudd cynnar 124% rhwng 2023 a 2024. Roedd achosion cudd hwyr dair gwaith yn uwch yn 2024 o gymharu â 2023, sydd â goblygiadau ar gyfer cymhlethdodau syffilis, megis problemau niwrolegol neu gardiofasgwlaidd.

Herpes gwenerol

Roedd diagnosisu herpes gwenerol pwl cyntaf (Tabl 13 ac Atodiad D) i'w gweld amlaf ymhlith: benywod; 15-24 oed; clinigau yn BIPAB; ac unigolion o ethnigrwydd Gwyn.

Tabl 14: Diagnosisau herpes organau cenhedlu pwl cyntaf fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd[§], a blwyddyn. Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	39.8	48.5	46.0	49.5	50.4	33.0	31.0	37.3	37.6	35.0
Rhyw	Menywod	50.8	60.3	58.5	64.5	63.5	42.3	41.0	49.4	49.8	45.5
	Dynion	28.3	36.1	32.9	33.8	36.7	23.4	20.5	24.2	25.0	24.1
Oedran	0-14	0.8	1.5	0.8	0.0	0.6	0.4	0.2	0.6	0.8	0.6
	15-24	165.3	198.0	184.9	200.5	202.0	133.9	117.2	146.5	140.0	117.9
	25-34	95.5	115.4	113.8	121.3	123.1	85.2	84.6	95.0	100.5	101.0
	35-44	33.5	44.1	42.3	46.4	53.3	29.9	32.2	41.4	43.2	37.2
	45-54	14.3	21.7	21.3	22.1	20.8	15.2	16.3	17.2	13.6	17.5
	55+	3.8	4.6	5.2	7.1	7.3	3.9	3.1	3.8	4.3	4.8
Bwrdd Iechyd	BIPAB	62.2	62.6	66.1	76.7	67.6	46.8	39.6	42.3	48.7	38.3
	BIPBC	39.5	42.0	34.6	41.4	37.4	24.6	22.1	28.6	20.7	21.5
	BIPCTM	38.5	44.3	44.4	28.0	32.2	16.0	16.1	31.1	16.3	11.9
	BIPCaF	48.5	66.4	50.5	57.0	70.4	48.4	56.1	50.9	55.6	54.8
	BIPHDd	1.3	24.5	32.8	38.1	30.9	14.2	16.5	16.1	31.7	34.5
	BIAP	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	BIPBA	48.8	61.3	60.7	66.0	79.5	57.2	44.0	68.7	70.3	66.5
	Asiaidd	11.4	17.1	11.4	14.3	15.7	2.9	2.2	4.5	23.6	13.5
Ethnigrwydd	Du	38.3	109.4	16.4	54.7	71.1	49.2	18.1	39.9	65.3	50.8
	Cymysg	44.4	50.8	66.6	63.4	47.6	41.2	30.9	22.6	45.3	51.4
	Gwyn	38.3	45.8	44.5	47.0	47.8	25.1	20.0	27.9	30.7	29.0

Ffynhonnell: SWS, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Dafadennau gwenerol

Mae dafadennau gwenerol pwl cyntaf (Tabl 14 ac Atodiad E) i'w gweld amlaf ymhlith: gwrywod; y rhai 25-34 oed; clinigau yn CVUHB; a'r rhai o ethnigrwydd Gwyn.

Gellir gweld cyfradd diagnosis dafadennau gwenerol fesul 100,000 yn Nhabl 14 ac mae'r tueddiadau'n debyg, fodd bynnag: mae'r gyfradd yn uwch yn BIPBA (51.1 fesul 100,000) o'i gymharu â BIPCF (48.6 fesul 100,000).

Tabl 15: Diagnosisau dafadennau gwenerol pwl cyntaf fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl rhyw, oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd[§], a blwyddyn (ffynonellau cyfunol). Mae'r lliw glas tywyllach yn dynodi cyfraddau uwch.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	102.3	103.5	95.9	85.2	73.3	39.6	36.5	32.5	31.2	31.1
Rhyw	Menywod	88.6	90.3	84.3	72.7	60.8	35.8	30.6	26.4	27.0	24.7
	Dynion	116.5	117.2	107.9	98.2	86.3	43.4	42.8	38.6	35.5	37.5
Oedran	0-14	0.6	0.0	0.8	0.4	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	15-24	447.8	465.5	423.2	371.6	291.0	134.4	88.0	58.5	57.0	38.6
	25-34	230.6	228.9	228.4	208.4	192.5	112.9	130.2	116.4	104.8	113.0
	35-44	84.1	83.7	76.9	72.2	76.3	46.7	47.9	53.2	48.9	55.8
	45-54	37.6	38.5	37.8	33.8	32.4	21.0	24.0	25.4	22.5	23.8
	55+	7.7	9.2	7.8	7.3	6.9	5.0	4.7	5.1	7.8	8.1
Bwrdd Iechyd	BIPAB	128.0	117.8	104.5	94.5	84.4	49.6	45.0	39.2	35.9	33.6
	BIPBC	95.6	80.4	67.4	61.3	56.8	35.7	29.8	32.8	16.2	15.5
	BIPCTM	118.5	106.2	88.8	57.3	37.6	14.0	21.9	20.5	18.8	20.8
	BIPCaF	130.4	146.2	150.2	150.7	128.6	55.5	50.4	40.0	42.3	48.6
	BIPHDd	19.5	81.5	83.2	96.6	53.1	29.4	24.1	17.9	34.5	34.5
	BIAP	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	BIPBA	140.3	124.6	119.9	80.9	102.3	64.0	60.0	51.5	57.5	51.1
Ethnigrwydd	Asiaidd	25.7	18.5	29.9	38.5	28.5	11.4	4.5	5.6	12.4	12.4
	Du	131.3	153.2	120.4	71.1	131.3	38.3	21.8	61.7	54.4	76.2
	Cymysg	92.0	117.4	155.5	107.9	85.7	38.1	14.4	22.6	41.2	37.0
	Gwyn	96.7	98.0	90.3	79.9	66.5	30.5	25.3	23.4	25.0	24.3

Ffynhonnell: SWS, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Cymhariaeth o heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn ôl rhyw a chyfeiriadedd rhywiol hunangofnodedig

Mae cyfraddau diagnosis mewn benywod yn 2024 wedi gostwng ar draws pob clefyd ac eithrio syffilis, lle bu cynnydd, sef y gyfradd uchaf mewn degawd. Ymhlith gwrywod, gostyngodd y gyfradd diagnosis mewn clamidia, gonorea, a herpes pwl cyntaf, arhosodd cyfraddau diagnosis syffilis yn gyson, ac roedd cynnydd yn nifer yr achosion o ddafadennau gwenerol a gafodd eu diagnosis.

Mae rhai heintiau'n fwy cyffredin mewn dynion hoyw a deurywiol sy'n cael rhyw gyda dynion (GBMSM). Mae Tabl 15 yn dangos nifer yr heintiau mewn dynion yn ôl cyfeiriadedd rhywiol hunangofnodedig.

Tabl 16: Nifer y gwrywod a gafodd ddiagnosis mewn SHCs, yn ôl cyfeiriadedd rhywiol hunangofnodedig, haint a blwyddyn 2015-2024

	Cyfeiriadedd Rhywiol	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Clamydia	Dyn heterorywiol	1,949	2,359	2,450	2,046	1,841	903	762	963	1,039	854
	Dyn hoyw neu ddeurywiol	267	349	341	409	456	355	383	422	450	438
	Dyn anhysbys	49	93	120	325	564	546	408	371	411	356
Gonorea	Dyn heterorywiol	275	247	289	278	322	224	245	560	689	362
	Dyn hoyw neu ddeurywiol	343	326	403	545	589	327	398	709	761	671
	Dyn anhysbys	11	13	25	68	111	162	116	239	353	321
Sifflis	Dyn heterorywiol	34	34	42	42	56	31	30	43	44	42
	Dyn hoyw neu ddeurywiol	80	116	167	181	189	111	177	190	231	165
	Dyn anhysbys	6	5	8	22	30	49	38	46	48	79
Herpes yr organau cenhedlu achos 1af	Dyn heterorywiol	379	485	444	425	396	223	195	228	233	214
	Dyn hoyw neu ddeurywiol	37	46	43	42	56	35	24	36	44	40
	Dyn anhysbys	11	14	11	44	103	98	93	107	112	120
Defaid gwenerol achos 1af	Dyn heterorywiol	1,619	1,598	1,462	1,216	936	366	365	338	320	331
	Dyn hoyw neu ddeurywiol	115	133	130	108	84	50	43	48	48	43
	Dyn anhysbys	24	40	40	161	286	245	242	207	183	209

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae achosion o glamydia, herpes gwenerol, a dafadennau gwenerol yn amlach ymhlith dynion heterorywiol nag mewn dynion GBMSM, tra bod gonorea a syffilis yn cael eu diagnosio'n amlach mewn GBMSM.

Brech M

Mae Brech M yn glefyd heintus a achosir gan feirws brech y mwncïod (MPXV). Mae dau gytras gwahanol i'r feirws: cytras I a chytras II.

Dechreuodd brigiad byd-eang o gytras II Brech M ym mis Mai 2022 ac yn y DU, effeithiodd yn bennaf ar GBMSM. Ar 14 Awst 2024, oherwydd cynnydd yn nifer yr achosion o gytras I Brech M mewn rhanbarthau Affricanaidd, cyflwynwyd gwyliadwriaeth uwch.

Ers gweithredu profion yng Nghymru ar 24 Mai 2022 a 31 Rhagfyr 2024, nid oes unrhyw achosion o gytras I Brech M, a nodwyd 53 achos o haint gytras II Brech M, y rhoddwyd gwybod am dri ohonynt yn 2024.

Tabl 17: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o Frech M, fesul Bwrdd Iechyd yn 2022-2024

	2022-2024
BIPAB	5
BIPBC	14
BIPCTM	<5
BIPCaF	19
BIPHDd	<5
BIPBA	10
Cyfanswm	53

Ffynhonnell: LIMS/Datastore, 2025

Ailheintio:

Mae ailheintio yn cyfeirio at ddiagnosis dilynol o'r un haint yn dilyn triniaeth / clirio'r haint gwreiddiol. Mae Tabl 17 yn dangos nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o bob haint mewn SHCs³ yn 2024 a nifer a chyfran y rhai a gafodd eu heintio yn 2024 â diagnosis blaenorol rhwng 2021 a 2023.

³ Dim ond yn nata'r SHCs y gellir pennu ailheintiadau

Tabl 18: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis mewn SHCs gyda chlamydia, gonorea neu syffilis yn 2024, a nifer a chyfran yr unigolion a gafodd haint hefyd rhwng 2021 a 2023 (data canolfannau iechyd meddwl yn unig)

	Unigolion a gafodd ddiagnosis yn 2023	Nifer a gafodd ddiagnosis rhwng 2020-2022 hefyd %
Clamydia	7,881	460 6%
Gonorea	1,996	322 16%
Sifflis	334	29 9%

Ffynhonnell: SWS, 2025

Gall demograffeg unigolion sy'n profi ailheintiadau amrywio yn ôl yr haint (Tabl 18).

- Mae ailheintiadau â chlamydia yn fwy cyffredin ymhlith: benywod; rhai 15-24 oed; clinigau yn BIPCF; a'r rhai o ethnigrwydd Gwyn
- Mae ailheintiadau â gonorea yn fwy cyffredin ymhlith gwrywod; rhai 25-34 oed; clinigau yn BIPCF; a'r rhai o ethnigrwydd Gwyn
- Dim ond mewn gwrywod y digwyddodd ailheintiadau â syffilis ac roeddent i'w gweld amlaf ymhlith: y rhai 35-44 oed; mewn clinigau yn ABUHB; ac yn y rhai o ethnigrwydd Gwyn

Tabl 19: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o fewn SHCs yn 2024, gyda thystiolaeth o ailheintiad â chlamydia, gonorea neu syffilis, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd ac ethnigrwydd[§]

		Clamydia	Gonorea	Sifflis
	Cyfanswn	460	322	29
Rhyw	Menywod	247	53	<5
	Dynion	210	269	<30
	Anhysbys	<5	0	0
Oedran	0-14	0	0	0
	15-24	298	85	<5
	25-34	94	114	10
	35-44	36	70	11
	45-54	24	28	<5
	55+	8	25	<5
	Anhysbys	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	114	82	11
	BIPBC	14	10	<5
	BIPCTM	7	5	0
	BIPCaF	216	173	10
	BIPHDd	0	12	0
	BIAP	0	0	0
	BIPBA	109	40	<10
	Anhysbys	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	<10	<10	<5
	Du	<10	<10	<5
	Cymysg	13	<10	<5
	Arall	<5	<5	0
	Gwyn	322	264	21
	Anhysbys	106	33	5

Ffynhonnell: SWS, 2025

[§] Dylid dehongli ethnigrwydd o 2021 ymlaen yn ofalus oherwydd cyfran uchel o gofnodion gydag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Cyd-heintiau

Mae cyd-heintiau yn digwydd pan fydd unigolyn yn cael diagnosis o fwy nag un haint yr un pryd. Dangosir cyd-heintiau a heintiau dethol mewn SHCs yn 2024 yn Nhabl 19, a chlamydia a gonorea yw'r cyd-heintiad mwyaf cyffredin.

Tabl 20: Nifer yr unigolion a gyd-heintiwyd â heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn 2024

Cyd-haint	Nifer yr unigolion
Clamydia a gonorea	399
Clamydia a sifflis	32
Gonorea a sifflis	32

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae Tabl 20 yn dangos cyfradd y cyd-heintiau fesul 100,000 o'r boblogaeth ar gyfer pob cyfuniad. Mae'r rhain wedi'u dadansoddi yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd ac ethnigrwydd.

Tabl 21: Cyfradd cyd-heintio STIs unigol fesul 100,000 o'r boblogaeth, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd ac ethnigrwydd[§] yn 2024

		Clamydia & gonorea	Gonorea & sifflis	Clamydia & sifflis
Rhyw	Menywod	8.9	0.0	0.2
	Dynion	16.4	2.1	1.9
Oedran	0-14	1.6	0.0	0.0
	15-24	56.7	1.1	1.9
	25-34	26.0	4.1	3.6
	35-44	11.4	1.8	1.6
	45-54	5.5	0.8	0.5
	55+	1.0	0.2	0.3
Bwrdd Iechyd	BIPAB	22.0	1.5	1.2
	BIPBC	4.8	0.1	0.6
	BIPCTM	3.1	0.7	0.0
	BIPCaF	28.4	1.9	2.1
	BIPHDd	0.3	0.8	0.0
	BIAP	0.0	0.0	0.0
	BIPBA	18.7	1.5	2.6
Ethnigrwydd	Asiaidd	6.7	0.0	1.1
	Du	47.2	0.0	0.0
	Cymysg	16.5	2.1	6.2
	Gwyn	9.5	0.1	0.2

Ffynhonnell: SWS, 2025

[§] Dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfradd fesul 100,000 o'r boblogaeth yn ôl ethnigrwydd o 2021 ymlaen oherwydd bod cyfran uchel o gofnodion ag ethnigrwydd 'Anhysbys'.

Gall demograffeg unigolion sy'n profi heintiau amrywio gyda chyfuniad yr heintiau. Mae cyfradd cyd-heintio:

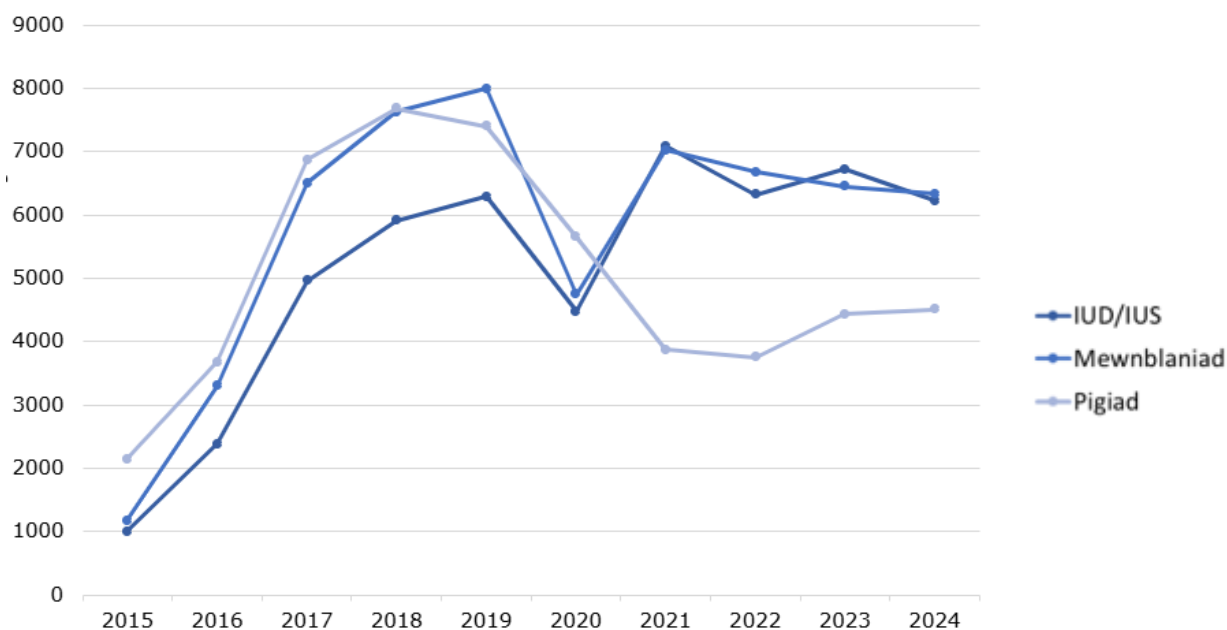
- Mae clamydia a gonorea ar eu huchaf ymhlith: gwrywod; y rhai 15-24 oed; clinigau yn BIPCF; a'r rhai o ethnigrwydd Du
- Mae gonorea a syffilis ar eu huchaf ymhlith: gwrywod; y rhai 25-34 oed; clinigau yn BIPCF; a'r rhai o ethnigrwydd cymysg
- Mae clamydia a syffilis hefyd ar eu huchaf ymhlith: gwrywod; y rhai 25-34 oed; clinigau yn BIPBA; a'r rhai o ethnigrwydd cymysg

Atal cenhedlu

Dull atal cenhedlu cyfnod hir gwrthdroadwy (LARC)

Darperir tri phrif fath o LARC yn y Deyrnas Unedig, yn benodol dyfeisiau mewngroth (IUD/IUS), mewnbhaniadau a phigiadau ('Depo'). Mae IUD/IUSs yn para rhwng 5 a 10 mlynedd; mae mewnbhaniadau yn para hyd at 3 blynedd; ac mae pigiadau'n para hyd at 3 mis. Mae'r unigolion yn dewis math o LARC sy'n addas iddyn nhw.

Darperir LARC amlaf mewn SHCs yng Nghymru; fodd bynnag, gellir eu darparu hefyd o fewn gofal sylfaenol. Gwelir nifer yr unigolion sy'n derbyn LARC mewn SHCs yn Ffigur 4.

Ffynhonnell: SWS, 2025

Ffigur 4: Nifer yr unigolion sy'n derbyn LARC mewn SHCs, yn ôl math a blwyddyn

At ei gilydd, gostyngodd nifer y benywod a gafodd unrhyw fath o LARC o fewn SHCs 3% yn 2024 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, a 21% ers 2019, sef y nifer uchaf a gofnodwyd.

Mewnbhaniadau oedd y math mwyaf poblogaidd o LARC a ddarparwyd mewn SHCs yn 2024. Gellir gweld y gyfradd dderbyn fesul 100,000 o'r boblogaeth yn Nhabl 21.

Tabl 22: Tabl gwres o'r gyfradd derbyn fesul 100,000 o boblogaeth o fenywod sy'n derbyn LARC mewn SHCs, yn ôl math a blwyddyn, 2015-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Math	IUD/IUS	63.7	151.8	316.0	376.1	399.9	282.6	446.5	395.9	417.4	386.4
	Mewnbaniad	74.9	210.7	414.5	485.7	508.2	299.7	443.1	417.7	400.2	393.4
	Pigiad	137.0	235.0	437.6	488.7	470.2	357.1	244.1	235.2	275.0	279.6
	Unrhyw LARC	265.3	573.6	1,136.8	1,318.1	1,346.0	922.4	1,110.8	1,034.1	1,073.9	1,040.6

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae gwybodaeth ddemograffig ar gyfer yr unigolion sy'n derbyn pob math o LARC i'w gweld yn Atodiadau F i H.

- Darparwyd IUD/IUSs yn fwyaf cyffredin i unigolion: 25-34 oed; mewn clinigau yn BIPAB; ac o ethnigrwydd Gwyn
- Roedd mewnbaniadau a phigiadau yn cael eu darparu'n fwyaf cyffredin i unigolion: 15-24 oed; yn BIPAB; ac o ethnigrwydd Gwyn

Mae cyfradd derbyn LARC fesul 100,000 o'r boblogaeth i'w gweld yn Nhabl 22.

Tabl 23: Tabl gwres o'r gyfradd derbyn fesul 100,000 o'r boblogaeth (benywod) o LARC mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, a blwyddyn (mathau cyfunol)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Cyfanswm	265.3	573.6	1,136.8	1,318.1	1,346.0	922.4	1,110.8	1,034.1	1,073.9	1,040.6
Oedran	0-14	6.0	39.5	72.9	86.1	112.6	61.1	54.4	57.6	99.3	71.9
	15-24	1,077.1	2,381.7	4,703.5	5,472.1	5,488.7	3,626.1	3,922.2	3,405.0	3,493.4	3,358.2
	25-34	695.5	1,394.4	2,967.5	3,428.7	3,299.8	2,562.2	3,040.8	2,874.3	2,921.3	2,837.6
	35-44	307.8	704.9	1,413.5	1,670.1	1,741.9	1,239.3	1,750.6	1,721.5	1,770.3	1,772.8
	45-54	95.5	232.8	400.8	508.0	556.1	368.3	653.6	674.3	688.0	646.6
	55+	3.0	8.2	7.0	8.2	5.9	5.5	13.9	13.1	16.0	18.8
Bwrdd Iechyd	BIPAB	0.0	0.0	1,307.2	2,245.0	2,182.4	1,515.8	1,575.4	1,965.1	2,012.7	1,856.7
	BIPBC	0.6	0.9	6.0	5.1	7.4	162.4	987.2	748.2	423.5	337.9
	BIPCTM	1,360.8	1,604.0	1,912.1	1,971.5	1,940.1	905.5	557.5	570.7	599.4	600.3
	BIPCaF	460.7	1,480.1	1,713.4	1,557.2	1,587.0	948.6	1,315.4	762.2	886.6	1,005.7
	BIPHDd	1.0	918.3	1,245.8	1,672.0	1,497.8	1,151.3	980.7	879.5	1,429.8	1,497.8
	BIAP	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	BIPBA	0.0	0.0	1,577.2	1,305.6	1,786.6	1,456.4	1,510.7	1,522.8	1,603.6	1,495.0

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae cyfran y benywod sy'n dewis LARC yn hytrach na mathau eraill o ddulliau atal cenhedlu a ddarperir gan SHCs wedi bod yn cynyddu ers 2016, a gellir gweld y gwahaniaethau ar draws y Byrddau Iechyd yn Nhabl 23. Mae darparu LARC fel dull atal cenhedlu dewisol yn fwyaf cyffredin yn BIPCF (77%).

Tabl 24: Cyfran y benywod sy'n derbyn unrhyw ddulliau atal cenhedlu gan Ganolfannau Iechyd y Galon, yn ôl Bwrdd Iechyd a blwyddyn (mathau cyfunol)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	49%	46%	49%	51%	51%	54%	65%	67%	64%	62%
BI	BIPAB	-	-	57%	57%	56%	55%	62%	66%	64%	61%
	BIPBC	50%	50%	70%	69%	63%	73%	74%	72%	68%	59%
	BIPCTM	43%	42%	43%	44%	45%	43%	45%	55%	58%	61%
	BIPCaF	78%	51%	55%	57%	56%	60%	77%	73%	74%	77%
	BIPHDd	18%	45%	47%	50%	47%	53%	57%	56%	53%	54%
	BIAP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	BIPBA	-	-	47%	49%	51%	58%	71%	72%	69%	67%

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae LARC hefyd ar gael gan ofal sylfaenol ac fe'i cofnodir fel unedau a ragnodwyd, yn hytrach na nifer yr unigolion y darparwyd LARC iddynt. Dangosir nifer yr unedau a ragnodwyd ym mhob Bwrdd Iechyd yn Nhabl 24. Bu cynnydd cyffredinol yn y ddarpariaeth IUD/IUS, a gostyngiad cyffredinol yn nifer y mewnbaniadau a'r pigladau a ddarparwyd yn 2024.

Tabl 25: Nifer yr unedau LARC a ragnodwyd gan ofal sylfaenol, yn ôl math, Bwrdd Iechyd a blwyddyn, 2019-2024

		2020	2021	2022	2023	2024
	Cynfanswm	75,766	82,787	82,311	81,274	77,099
IUD/IUS	BIPAB	677	1,028	1,127	1,169	973
	BIPBC	912	1,316	1,261	1,270	1,077
	BIPCTM	584	807	906	1,030	894
	BIPCaF	697	1,216	1,631	1,697	1,700
	BIPHDd	333	472	594	592	577
	BIAP	283	415	434	423	431
	BIPBA	365	519	552	554	514
	Cynfanswm	3,851	5,773	6,505	6,735	6,166
Mewnblaniad	BIPAB	767	1,136	1,064	889	866
	BIPBC	750	938	832	754	746
	BIPCTM	577	787	757	575	565
	BIPCaF	793	1,137	1,328	1,185	1,167
	BIPHDd	480	759	648	659	616
	BIAP	349	437	404	404	382
	BIPBA	770	907	913	777	690
	Cynfanswm	4,486	6,101	5,946	5,243	5,032
Pigiad	BIPAB	12,230	13,210	13,074	12,292	11,873
	BIPBC	13,665	14,082	14,274	14,648	13987
	BIPCTM	12,830	14,638	13,516	13,894	13026
	BIPCaF	10,311	10,342	10,084	10,232	9278
	BIPHDd	7,408	7,584	7,632	7,093	7060
	BIAP	1,730	1,722	1,804	1,901	1941
	BIPBA	9,255	9,335	9,476	9,236	8736
	Cynfanswm	67,429	70,913	69,860	69,296	65,901

Ffynhonnell: Data Rhagnodi Meddygfeydd, 2025

Atal cenhedlu brys

Rhoddir dull atal cenhedlu brys hyd at 3-5 diwrnod (yn dibynnu ar y brand) ar ôl rhyw heb ddiogelwch er mwyn atal beichiogrwydd. Gellir sicrhau dulliau atal cenhedlu brys trwy SHCs, meddygon teulu a thros y cownter mewn fferyllfeydd. Mae Fferylliaeth Gymunedol yn gwneud cyfraniad sylweddol at ddarparu dulliau atal cenhedlu brys, a chaiff hyn ei adrodd trwy fecanwaith gwahanol⁴.

Gostyngodd nifer yr unigolion a gafodd ddull atal cenhedlu brys mewn SHCs 35%, i 555 o fenywod rhwng 2023 a 2024, fel y dangosir yn Nhabl 25.

Tabl 26: Nifer yr unigolion a gafodd ddull atal cenhedlu brys mewn SHCs, yn ôl math (llafar ac IUD) fesul blwyddyn

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brys	Drwy'r geg	196	664	1,126	1,133	1,248	347	203	281	419	304
	IUD	20	188	457	443	565	274	263	245	432	251
	Cynfanswm	216	852	1,583	1,576	1,813	621	466	526	851	555

Ffynhonnell: SWS, 2025

Mae demograffeg yr unigolion a gymerodd ddulliau atal cenhedlu brys i'w gweld yn Nhabl 26.

⁴ Llywodraeth Cymru. Gwasanaethau Fferylliaeth Cymunedol Ebrill 2021 i Fawrth 2022

Tabl 27: Nifer y benywod a gafodd ddull atal cenhedlu brys (mathau cyfunol) mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn, 2015-2024

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cynfanswm	216	852	1,583	1,576	1,813	621	466	526	851	555
Oedran	0-14	5	21	21	17	28	11	<5	11	11	<5
	15-24	125	490	881	921	1,004	354	250	245	343	244
	25-34	65	230	474	437	530	175	159	173	332	194
	35-44	19	92	173	165	172	64	45	77	146	100
	45-54	<5	18	33	34	29	17	8	19	19	14
	55+	0	<5	0	<5	<5	0	0	<5	0	0
	Anhysbys	0	0	<5	0	49	0	0	0	0	0
BI	BIPAB	0	0	45	79	63	0	0	122	357	240
	BIPBC	0	0	0	0	0	10	51	32	41	35
	BIPCTM	184	309	405	373	372	122	61	63	66	38
	BIPCaF	32	407	530	535	623	318	296	184	183	108
	BIPHDd	0	136	232	303	272	100	58	37	11	0
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	0	0	371	286	483	71	0	88	193	134
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	<5	13	17	20	35	10	6	<5	15	13
	Du	0	6	26	24	31	7	7	10	16	12
	Cymysg	<5	9	21	22	23	10	6	16	25	15
	Arall	<5	6	29	34	7	6	<5	<5	11	12
	Gwyn	199	689	1,327	1,346	1,557	457	239	340	604	383
	Anhyshys	12	129	163	130	160	131	207	156	180	120

Ffynhonnell: SWS, 2025

Yn 2024, cyfran y benywod a oedd yn cymryd unrhyw ddull atal cenhedlu, a gyrchodd ddull atal cenhedlu brys mewn SHCs yw 2.2%, sef gostyngiad o 3.1% yn 2023, sy'n parhau i fod y gyfran fwyaf yn y 5 mlynedd diwethaf (Tabl 27).

Tabl 28: Cyfran y benywod yn derbyn unrhyw ddull atal cenhedlu drwy SHCs sy'n derbyn dulliau atal cenhedlu brys, yn ôl blwyddyn (mathau cyfunol)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brys	Drwy'r geg	2.3%	3.4%	3.1%	2.8%	3.0%	1.3%	0.8%	1.1%	1.5%	1.2%
	IUD	0.2%	1.0%	1.3%	1.1%	1.4%	1.0%	1.0%	1.0%	1.6%	1.0%
	Cynfanswm	2.5%	4.4%	4.4%	3.9%	4.4%	2.3%	1.7%	2.1%	3.1%	2.2%

Ffynhonnell: SWS, 2025

O fewn darpariaeth gofal sylfaenol, fel arfer, dosbarthwyd y rhan fwyaf o unedau atal cenhedlu brys mewn meddygfeydd teulu BIPBC (Tabl 28).

Tabl 29: Nifer yr unedau atal cenhedlu brys a ragnodwyd gan feddygon teulu ym mhob Bwrdd Iechyd, fesul blwyddyn

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bwrdd Iechyd	BIPAB	484	381	364	262	247	199
	BIPBC	798	633	558	410	407	327
	BIPCTM	397	347	240	211	198	167
	BIPCaF	708	475	404	323	304	226
	BIPHDd	352	260	203	174	162	134
	BIAP	212	159	167	123	111	111
	BIPBA	613	507	396	323	313	252
	Cynfanswm	3,564	2,762	2,332	1,826	1,742	1,416

Ffynhonnell: Data Rhagnodi Meddygfeydd, 2025

Atodiadau

Atodiad A: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o chlamydia, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd preswyl, ethnigrwydd, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	6,532	7,570	7,887	7,302	7,559	4,897	7,580	9,293	9,339	7,881
Rhyw	Menywod	3,983	4,525	4,708	4,356	4,449	2,906	4,445	5,642	5,467	4,535
	Dynion	2,547	3,044	3,176	2,946	3,106	1,988	3,072	3,556	3,606	3,147
	Anhysbys	<5	<5	<5	0	<5	<5	63	95	266	199
Oedran	0-14	8	24	18	10	<15	<5	7	<5	10	7
	15-24	4,458	5,204	5,454	4,887	5,024	3,042	3,916	6,150	5,905	4,609
	25-34	1,613	1,789	1,887	1,832	1,878	1,386	2,751	2,300	2,339	2,199
	35-44	321	355	350	381	406	306	618	578	627	631
	45-54	90	142	123	138	159	107	182	169	225	220
	55+	42	56	55	54	79	51	96	90	126	130
	Anhysbys	0	0	0	0	<5	<5	10	<5	107	85
Bwrdd Iechyd	BIPAB	1,758	1,887	1,800	1,661	1,649	1,076	968	1,238	1,544	1,525
	BIPBC	1,398	1,419	1,295	1,340	1,395	942	920	1,243	1,177	1,039
	BIPCTM	800	889	823	570	560	273	488	730	788	566
	BIPCaF	1,178	1,308	1,867	1,986	2,011	1,350	2,349	3,244	3,240	2,633
	BIPHDd	253	690	726	715	584	399	436	591	569	506
	BIAP	<35	<40	<35	<30	<25	<15	62	116	137	122
	BIPBA	1,112	1,337	1,343	998	1,336	842	1,133	1,706	1,803	1,374
	Anhysbys	<5	<5	<5	<5	<5	<5	1,224	425	81	116
Ethnigrwydd	Asiaidd	21	26	33	41	48	19	18	48	137	116
	Du	56	76	94	88	77	60	43	98	197	165
	Cymysg	59	89	103	101	97	61	54	104	200	171
	Arall	26	47	71	92	76	32	31	27	60	81
	Gwyn	4,508	5,549	5,756	5,306	5,324	2,897	1,792	2,890	6,351	5,324
	Anhysbys	1,862	1,783	1,830	1,674	1,937	1,828	5,642	6,126	2,394	2,024

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Atodiad B: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o gonorea, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn (ffynonellau cyfun)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	973	961	1,193	1,324	1,599	1,223	1,822	4,174	5,336	3,204
Rhyw	Menywod	321	358	451	404	536	479	696	1,791	2,527	1,142
	Dynion	652	603	742	920	1,063	742	1,120	2,328	2,725	2,009
	Anhysbys	0	0	0	0	0	<5	6	55	84	53
Oedran	0-14	<10	5	0	<5	<5	<5	<5	<5	6	6
	15-24	478	496	584	571	681	542	651	2,440	3,044	1,241
	25-34	316	285	363	460	535	410	704	1,087	1,366	1,051
	35-44	92	99	124	154	204	179	284	396	581	530
	45-54	47	54	83	89	117	60	107	155	202	217
	55+	32	22	39	49	60	28	72	94	116	141
	Anhysbys	<5	0	0	<5	<5	<5	<5	<5	21	18
Bwrdd Iechyd	BIPAB	256	179	246	321	375	297	324	539	939	653
	BIPBC	118	140	204	198	234	249	196	505	474	335
	BIPCTM	123	101	105	74	72	44	95	269	389	200
	BIPCaF	295	370	445	504	578	406	735	1,788	2,216	1,175
	BIPHDd	15	46	69	69	76	54	55	166	415	339
	BIAP	0	0	<5	0	0	<5	5	23	34	17
	BIPBA	166	125	122	158	264	171	217	756	842	458
	Anhysbys	0	0	<5	0	0	<5	195	128	27	27
Ethnigrwydd	Asiaidd	12	11	13	14	18	9	13	32	88	65
	Du	15	15	12	25	29	23	24	50	78	70
	Cymysg	11	13	22	35	40	21	24	71	130	67
	Arall	<5	13	26	35	17	11	15	22	34	43
	Gwyn	803	790	958	1,070	1,276	848	670	1,844	4,032	2,409
	Anhysbys	128	119	162	145	219	311	1,076	2,155	974	550

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Atodiad C: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o sifflis, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	208	247	308	350	433	305	368	420	506	515
Rhyw	Menywod	77	82	74	86	114	79	79	101	123	134
	Dynion	131	165	234	263	319	225	288	319	383	381
	Anhysbys	0	0	0	<5	0	<5	<5	0	0	0
Oedran	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	15-24	34	53	47	71	77	54	48	62	53	50
	25-34	73	78	105	142	170	121	140	145	198	218
	35-44	52	58	82	68	84	60	91	101	134	133
	45-54	27	34	45	39	62	42	48	60	67	62
	55+	22	24	29	30	40	27	41	52	54	52
	Anhysbys	0	0	0	0	0	<5	0	0	0	0
3wrdd Iechyd	BIPAB	36	36	72	73	71	53	94	72	111	106
	BIPBC	24	36	50	60	68	46	48	72	72	96
	BIPCTM	37	25	29	29	43	37	21	39	37	47
	BIPCaF	63	83	84	101	149	73	107	124	126	110
	BIPHDd	9	21	20	25	16	31	17	19	27	48
	BIAP	<5	0	<5	0	<5	0	0	<5	<5	<5
	BIPBA	35	46	50	58	83	64	81	87	131	106
	Anhysbys	<5	0	<5	<5	<5	<5	0	<5	<5	<5
Ethnigrwydd	Asiaidd	<5	<5	<5	0	<5	<5	<5	8	16	8
	Du	8	<5	<5	<5	8	<5	<5	7	7	6
	Cymysg	5	<5	<5	8	<5	6	6	<5	11	6
	Arall	<5	<5	9	<5	<5	<5	<5	<5	9	10
	Gwyn	111	150	216	246	275	174	196	225	267	260
	Anhysbys	83	83	75	89	139	119	158	174	196	225

Ffynhonnell: SWS, Cynllun Profi a Phostio/TDL a Datastore, 2025

Atodiad D Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o herpes gwenerol pwl cyntaf, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	1,222	1,491	1,416	1,525	1,555	1,025	962	1,168	1,191	1,107
Rhyw	Menywod	795	944	918	1,014	1,000	669	650	789	802	733
	Dynion	427	545	498	511	555	356	312	371	388	374
	Anhysbys	0	<5	0	0	0	0	0	8	<5	0
Oedran	0-14	<5	8	<5	0	<5	<5	<5	<5	<5	<5
	15-24	643	754	689	735	731	486	422	533	526	443
	25-34	354	431	429	459	469	326	323	368	394	396
	35-44	121	157	149	163	188	107	117	155	167	144
	45-54	62	94	92	94	87	62	65	67	52	67
	55+	<40	47	<55	74	<80	<45	<35	<45	<50	<55
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	360	363	384	447	395	275	233	250	290	228
	BIPBC	272	289	238	284	256	169	152	197	143	149
	BIPCTM	168	194	195	123	142	71	71	138	73	53
	BIPCaF	232	319	244	276	343	238	276	257	288	284
	BIPHDd	5	93	124	144	117	54	63	62	123	134
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	185	233	231	251	302	218	167	264	274	259
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	8	12	<10	10	11	<5	<5	<5	21	12
	Du	7	20	<5	10	13	<10	5	11	18	14
	Cymysg	14	16	21	20	15	13	15	11	22	25
	Arall	5	11	14	25	21	<10	<5	<10	10	14
	Gwyn	1,122	1,341	1,303	1,377	1,399	735	584	813	894	846
	Anhysbys	66	91	67	83	96	257	355	320	226	196

Ffynhonnell: SWS, 2025

Atodiad E: Nifer yr unigolion a gafodd ddiagnosis o ddafadennau gwenerol pwl cyntaf, yn ôl rhyw, grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn (ffynonellau cyfunol)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Cyfanswm	3,144	3,186	2,956	2,627	2,264	1,228	1,135	1,018	987	985
Rhyw	Menywod	1,386	1,415	1,323	1,142	957	567	485	422	435	398
	Dynion	1,758	1,771	1,632	1,485	1,306	661	650	593	551	583
	Anhysbys	0	0	<5	0	<5	0	0	<5	<5	<5
Oedran	0-14	<5	0	<5	<5	<5	<5	0	0	0	0
	15-24	1,742	1,773	1,577	1,362	1,053	488	317	213	214	145
	25-34	855	855	861	789	733	432	497	451	411	443
	35-44	304	298	271	254	269	167	174	199	189	216
	45-54	163	167	163	144	135	86	96	99	86	91
	55+	<80	93	<85	<80	<75	<55	51	56	87	90
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	740	683	607	551	493	291	265	232	214	200
	BIPBC	658	553	463	421	389	246	205	226	112	107
	BIPCTM	517	465	390	252	166	62	97	91	84	93
	BIPCaF	623	702	725	730	626	273	248	202	219	252
	BIPHDd	74	309	315	365	201	112	92	69	134	134
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	532	474	456	308	389	244	228	198	224	199
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	18	13	21	27	20	8	<5	5	11	11
	Du	24	28	22	13	24	7	<10	17	15	21
	Cymysg	29	37	49	34	27	12	<10	11	20	18
	Arall	20	22	37	40	31	5	<10	9	14	17
	Gwyn	2,833	2,870	2,645	2,340	1,946	893	737	681	730	710
	Anhysbys	220	216	182	173	216	303	374	295	197	208

Ffynhonnell: SWS, 2025

Atodiad F: Nifer y benywod sy'n derbyn IUD/IUS LARC mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn⁵

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oedran	0-14	0	<5	8	6	<5	5	10	<5	5	<5
	15-24	197	507	1,286	1,468	1,755	1,240	1,891	1,360	1,403	1,439
	25-34	347	816	1,810	2,182	2,081	1,684	2,377	2,212	2,351	2,099
	35-44	288	645	1,241	1,463	1,449	1,030	1,781	1,731	1,884	1,693
	45-54	149	366	578	742	773	485	950	950	996	886
	55+	16	43	36	44	29	30	73	70	88	108
	Anhysbys	0	0	0	<5	205	0	0	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	0	0	845	1,715	1,738	1,084	1,356	1,740	1,802	1,571
	BIPBC	<5	<5	13	13	10	242	1,764	1,490	785	491
	BIPCTM	527	714	870	844	879	282	251	394	327	390
	BIPCaF	469	1,183	1,597	1,438	1,595	1,106	1,805	913	1,090	1,222
	BIPHDd	0	480	731	1,105	961	749	604	546	1,308	1,385
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	0	0	903	794	1,111	1,011	1,302	1,241	1,415	1,168
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	15	59	73	79	118	45	64	49	100	101
	Du	14	39	56	68	73	33	46	79	94	84
	Cymysg	10	39	67	97	73	73	96	73	119	111
	Arall	6	31	67	91	82	51	42	49	77	74
	Gwyn	849	1,836	4,080	5,032	5,309	3,326	4,814	4,515	5,212	4,645
	Anhysbys	103	375	616	542	639	946	2,020	1,559	1,125	1,212

Ffynhonnell: SWS, 2025

⁵ Doedd dim data ar gyfer Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ar gyfer y blynyddoedd 2015 a 2016 ar gael – Tablau 29-33

Atodiad G: Nifer y benywod sy'n derbyn mewnbaniadau LARC mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oedran	0-14	<5	55	118	134	208	103	105	108	190	141
	15-24	630	1,859	3,469	4,021	4,109	2,332	3,118	2,877	2,885	2,684
	25-34	411	989	2,062	2,405	2,321	1,557	2,407	2,244	2,088	2,063
	35-44	111	310	662	826	948	584	1,076	1,113	1,033	1,171
	45-54	16	87	193	242	271	166	315	323	247	277
	55+	0	<5	0	<5	<5	<5	7	7	6	<5
	Anhysbys	0	0	<5	0	138	<5	0	0	0	0
Bwrdd Iechyd	BIPAB	0	0	1,510	2,950	3,021	1,642	2,200	2,969	2,804	2,504
	BIPBC	<5	<5	5	<5	15	260	1,509	916	541	496
	BIPCTM	612	760	1,021	961	988	310	313	181	187	180
	BIPCaF	557	1,557	1,655	1,410	1,468	683	1,050	596	732	906
	BIPHDd	<5	983	1,262	1,582	1,441	1,118	1,056	977	1,137	1,181
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	0	0	1,052	723	1,065	731	900	1,033	1,048	1,072
	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ethnigrwydd	Asiaidd	14	35	47	60	61	30	45	42	47	62
	Du	11	42	62	76	83	37	56	53	82	96
	Cymysg	6	42	82	98	124	49	62	78	108	111
	Arall	5	29	52	78	128	50	51	80	68	63
	Gwyn	1,038	2,590	5,526	6,728	6,935	3,859	5,386	5,099	4,830	4,610
	Anhysbys	98	563	736	590	667	719	1,428	1,320	1,314	1,397

Ffynhonnell: SWS, 2025

ATODIAD H: Nifer y benywod sy'n derbyn pigladau LARC mewn SHCs, yn ôl grŵp oedran, Bwrdd Iechyd, ethnigrwydd, a blwyddyn

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oedran	0-14	13	37	53	67	73	49	23	30	55	39
	15-24	1,299	2,248	4,009	4,477	4,021	2,921	2,001	1,827	2,154	2,071
	25-34	597	971	1,972	2,222	2,170	1,848	1,300	1,301	1,467	1,576
	35-44	187	353	697	772	801	693	462	511	638	708
	45-54	47	72	134	140	157	141	86	86	118	112
	55+	0	0	<5	0	<5	0	0	<5	0	0
Bwrdd Iechyd	Anhysbys	0	0	0	0	177	0	0	0	0	0
	BIPAB	0	0	1,551	2,124	1,870	1,918	1,285	1,303	1,621	1,670
	BIPBC	0	0	<5	<5	<5	83	278	263	178	217
	BIPCTM	2,016	2,299	2,580	2,810	2,678	1,467	707	733	871	810
	BIPCaF	127	1,028	1,120	1,104	981	629	546	499	573	593
	BIPHDd	0	354	463	618	539	416	285	232	440	466
	BIAP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BIPBA	0	0	1,150	1,021	1,330	1,139	771	726	749	750
Ethnigrwydd	Anhysbys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Asiaidd	6	15	27	29	28	16	13	15	33	29
	Du	<5	20	45	41	55	41	32	36	57	64
	Cymysg	<5	17	50	73	74	56	41	41	64	67
	Arall	7	15	39	53	63	41	31	35	42	46
	Gwyn	2,080	3,182	6,163	6,987	6,681	4,881	3,096	2,921	3,491	3,495
	Anhysbys	45	432	543	495	499	617	659	708	745	805

Ffynhonnell: SWS, 2025

Atodiad I: Ffynonellau data a chyfyngiadau data

Cynllun Gwyliadwriaeth Iechyd Rhywiol yng Nghymru (SWS)

Mae Cynllun Gwyliadwriaeth Iechyd Rhywiol yng Nghymru (SWS) a gyflwynwyd yn 2011, yn coladu gwybodaeth o'r systemau rheoli cleifion electronig a ddefnyddir ar hyn o bryd mewn clinigau iechyd rhywiol integredig yng Nghymru. Mae SWS yn darparu set ddata Cymru gyfan sy'n cynnwys canlyniadau profion STI a BBV a gwybodaeth am ddiagnosis unigolion sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd rhywiol yng Nghymru ynghyd â rhywfaint o ddata demograffig ac ymddygiadol allweddol ar gyfer yr unigolion hynny megis rhyw, oedran, ethnigrwydd ac awdurdod lleol preswyl.

Gwiliadwriaeth Siffilis Estynedig

Mae ffurflenni Goruchwyliaeth Siffilis Estynedig yn cael eu llenwi gan y clinigydd gyda'r claf yn manylu ar wybodaeth ychwanegol nad yw'n cael ei chynnwys fel rhan o'r drefn ar systemau clinigol safonol, megis ffactorau risg a rhwydweithiau rhywiol. Cafodd mecanwaith adrodd eFfurflen ei gyflwyno ar ddiwedd 2023.

Y Gwasanaeth Profi a Phostio / The Doctors Lab (TDL)

Cyflwynwyd y gwasanaeth Profi a Phostio (GPP) yng Nghymru yn 2020 fel cynllun peilot i ategu mynediad parhaus at brofion am heintiau a drosglwyddir yn rhywiol yn ystod y pandemig COVID-19. Mae'r cynllun yn defnyddio pecynnau profi ar gyfer clamidia, gonorea, siffilis, HIV, hepatitis B a hepatitis C sydd i'w harchebu ar-lein a'u hanfon drwy'r post. Mae'r canlyniadau'n cael eu tcestio i'r unigolion gyda chyfarwyddyd ar gyfer triniaeth glinigol iechyd rhywiol yn ôl yr angen. Cynhyrchir data gan gynnwys y profion y gofynnwyd amdanynt, y samplau a gwblhawyd a'r canlyniadau trwy lwyfan archebu Signum Health a thrwy The Doctors Lab (TDL).

Gwasanaeth Rheoli Gwybodaeth Labordai / Dyfyniad Datastore

Mae System Rheoli Gwybodaeth Labordai (LIMS) yn system wybodaeth gyfrifiadurol y mae staff labordy yn rhoi mynediad iddi mewn ceisiadau gan wardiau, theatrau, adrannau damweiniau ac achosion brys a chlinigau am brofion patholeg sydd i'w cyflawni. Mae samplau'n cael eu bwydo trwy ddadansoddwyr patholeg sydd wedi'u cysylltu â'r LIMS ac sy'n trosglwyddo'r mesuriadau a'r data am y canlyniadau i LIMS trwy ryngwynebau pwrpasol. Yna caiff canlyniadau'r profion eu cysylltu ag enw'r claf gan LIMS yn barod i'w defnyddio gan y clinigwyr a'u tîm.

Mae ffynonellau data LIMS yn cynnwys yr holl brofion labordy a gynhaliwyd yn labordai GIG Cymru ac felly mae'n darparu gwybodaeth am holl boblogaeth Cymru. Mae data ynghylch carchardai o LIMS ar gael o 2019 ymlaen yn unig.

Casglu Data Presgripsiynau Practisiau Cyffredinol

Mae data practisiau cyffredinol a phresgripsiynwyr anfeddygol ar yr holl bresgripsiynau perthnasol yn cael eu casglu gan Bartneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru (PCGC).

Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) yn darparu amcangyfrifon o'r boblogaeth ar ganol y flwyddyn ar lefel genedlaethol ac is-genedlaethol ar gyfer y Deyrnas Unedig a'i gwledydd cyfansoddol yn ôl ardal weinyddol, oedran a rhyw (gan gynnwys elfennau ar gyfer newid yn y boblogaeth, oedran canolrifol a dwysedd poblogaeth). Mae'r ystadegau poblogaeth ar gyfer rhywedd, oedran a lleoliad preswyl wedi'u seilio ar ffigurau canol blwyddyn 2023⁶. Mae amcangyfrifon poblogaeth ar gyfer Ethnigrwydd yn seiliedig ar gyfrifiad 2021 yr SYG⁷.

Cyfyngiadau

Fel y cydnabuwyd yn yr Adolygiad o'r Gwasanaeth Iechyd Rhywiol yn 2018⁸, mae yna broblemau parhaus ynghylch ansawdd data mewn perthynas â thangofnodi data profi a

Y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Amcangyfrifon poblogaeth canol 2023. [Amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn yr SYG](#)

⁸ [A-Review-of-Sexual-Health-in-Wales-Final-Report.pdf \(phwwhocc.co.uk\)](#)

diagnosio a gynhyrchir gan glinigau iechyd rhywiol (SHCs) (Gweler Adran 2 – Heintiau a drosglwyddir yn Rhywiol yng Nghynllun Gwyliadwriaeth Cymru (SWS)). Er bod sylw'n cael ei roi i hyn drwy weithredu 'System rheoli, gwylio ac adrodd achosion iechyd rhywiol Cymru Gyfan' yn fuan, mae'n bosibl y bydd data SWS a adroddir yma yn cael ei adolygu mewn adroddiadau blynyddol yn y dyfodol.

Mae ethnigrwydd yn cael ei adrodd yn wael o fewn data clinigau iechyd rhywiol, ac ni chafodd ei gasglu fel rhan o gynllun GPP tan fis Awst 2022. Gan hynny, dylid bod yn ofalus wrth ddehongli cyfraddau diagnosio fesul 100,000 yn ôl grŵp ethnig o 2021 ymlaen.

Nid yw'r adroddiad hwn bellach yn adrodd ar brofion a diagnosisau HIV, ac felly ni ellir cymharu nifer y profion a'r unigolion a brofwyd ag adroddiadau blaenorol.

Mae'n bosib bod nifer y profion post ychydig yn is nag mewn adroddiadau blaenorol, ac maent yn fwy cywir oherwydd dull gwell o ddad-ddyblygu.